

**ПРАКТИКУМ ВОКАЛЬНО-
ХОРОВОГО СПІВУ У ШКОЛІ З
МЕТОДИКОЮ РОБОТИ**

**Музичний ансамбль (від фр. ensemble;
«Разом, безліч») — спільне
виконання музичного твору кількома
учасниками і самий музичний твір для
невеликого складу виконавців.**

Головним завданням музичного, зокрема вокально-ансамблевого виховання є не стільки навчання музиці, скільки вплив через музику на весь духовний світ вихованців. Педагог має розвинути чутливість дітей до цього виду мистецтва, ввести їх у світ добра і краси, відкрити в музиці животворне джерело людських почуттів і переживань.

Залежно від кількості виконавців (від двох і більше) ансамбль називається дуєтом, тріо (терцети), квартетом, квінтетом, секстетом, септетом, октетом, нонетом, деціметом, ундеціметом або дуодеціметом (по латинським назв чисел). Як самостійні твори ансамблі належать до області камерної музики, однак ансамблями називають також і номери за участю кількох солістів у вокально-симфонічній або хоровій музиці, в тому числі в операх, ораторіях, кантатах, тощо.

Вокально-ансамблева музика для дітей є тим своєрідним матеріалом, який поєднує конкретність і узагальненість, залучає дитину до спілкування з мистецтвом, до творчості в якій вияв особистого “Я” сприяє розвитку її мислення з урахуванням життєвого і художнього досвіду. Завдяки співу дитина входить у світ художньої культури, що виступає засобом формування її духовності.

Вокальні навички – це комплекс автоматизованих дій різних частин співацького апарату, які відбуваються в процесі співу і підкоряються волі співака. Вокальними навичками є співацька постава, дихання, звукоутворення і звуковедення, дикція, артикуляція і чистота інтонування. Вокальноансамблеві навички – це навички узгодженого співу в колективі.

Вокально-ансамблеві навички

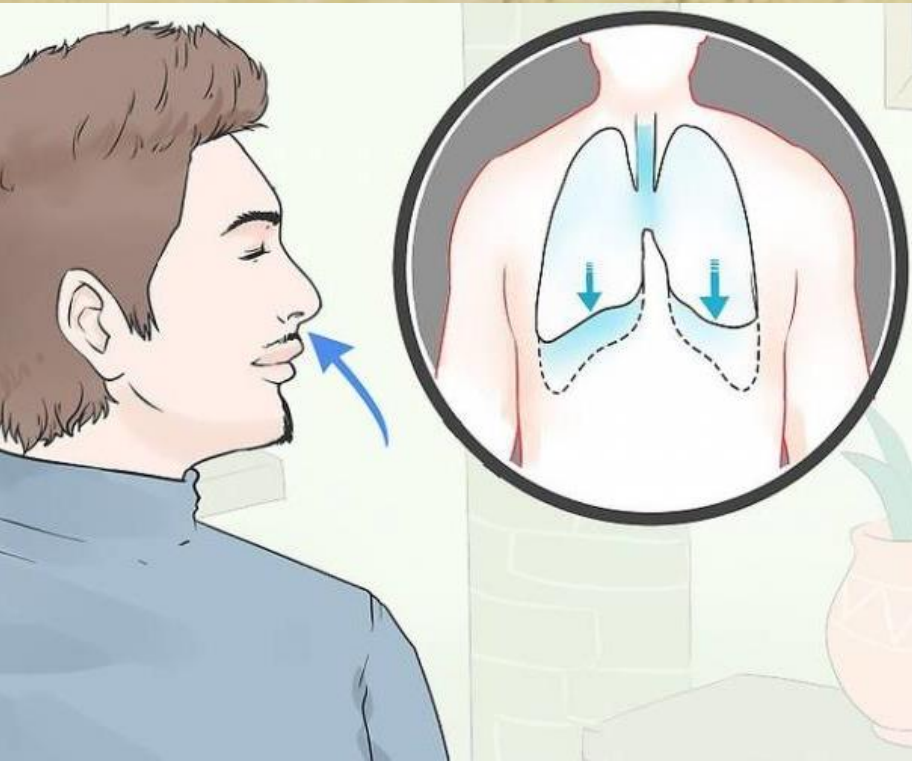
Вокальні навички	Ансамблеві навички
-Дихання -Звукоутворення -Дикція	-Чистота інтонування (стрій) -Злагодженість звучання (ансамбль)

Формування вокально-ансамблевих навиків визначається передачею характеру твору через виразність виконання. Інакше кажучи, необхідне здійснення принципу єдності художнього і технічного. Робота над піснями і вправами в різних вікових групах має загальні риси. Так, засвоєння пісні визначає: ознайомлення, власне вивчення, закріплення, виконання.

Дихання є основою вокальної техніки й може бути загальноансамблевим і ланцюговим.

Залежно від темпу пісні дихання може бути швидким і спокійним. Педагогу необхідно виховувати в дітей економне видихання під час співу. Це значною мірою впливає на формування навичок звукоутворення й дикції

Для формування та вдосконалення вокальних навичок застосовуємо вокальні вправи. Обов'язковими є всі три компоненти вправ: повторюваність, організація та цілеспрямованість. Щоб вправа дала бажаний результат, учню (студенту) треба пояснити, який звук треба відтворити, як стежити за голосоутворенням. Після виконання вправи вказати на помилки та виправити їх. Вправи виконуються на початку вокальних занять, вони "розігрівають" голосовий апарат, готують його до наступної вокальної роботи. Частина заняття, яка складається з вправ, називається розспівуванням.

Робота над вокальною технікою вимагає від керівника відповідної професійної компетентності, а саме: знання особливостей дитячого голосового апарату й голосоутворення в дітей різних вікових груп; дотримання гігієнічних вимог під час співу; володіння принципами спрямованими на охорону дитячого голосу; урахування індивідуальних можливостей дітей; знання механізмів і специфіки звукоутворення, дикції, дихання; володіння елементами ансамблевої звучності й методикою роботи з дитячими голосами тощо.

Вокалісти та спеціалісти мовних професій потребують систематичної кваліфікованої лікарської опіки. Опікуються професіоналами, для яких голос – знаряддя праці: **отоларингологи, фоніатри, фонопеди**

Розвиток і координація означених умінь та навичок створюють необхідні умови для виховання багатоголосного ансамблю в хорі:

- гармонічного (слухання та відтворення акордових тонів по вертикалі, відчуття основних гармонічних поєднань, відчуття гармонічної цілісності з боку вокально-тембрової звучності, динамічної рівноваги кожної партії;
- мелодичного (виховання поліфонічного ансамблю, уміння прослуховувати одночасно кілька незалежних мелодичних ліній, розрізняти і знати особливості підголоскової, імітаційної і контрастної видів поліфонії).

	Назва дисципліни (курсу)	Загальний обсяг		Кількість годин, відведених на					Форма підсумкового контролю	ПІБ розробника курсу, науковий ступінь, вчене звання
		годин	кредитів ECTS	лекцій	семінарські	практичні	модульний контроль	самостійна робота		
	Теорія і практика вокально-ансамблевого співу в ЗОШ	104	10	40		64		196	VII с. - екзамен VIII с. - залік	Афанасенко А.М. – старший викладач кафедри мистецьких дисциплін та методик їх викладання Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка.

Метою навчальної дисципліни є надання студентам знань з теорії і практики вокально-ансамблевого співу в загальноосвітній школі та засвоєння ними основ музичних умінь і навичок.

Завдання курсу:

Теоретичні: для того, щоб займатися співом а також навчати інших цьому прекрасному виду мистецтва, слід передусім засвоїти знання про анатомію (структуру) та фізіологію (механічну функцію). Органів і систем людського організму, які тою чи іншою мірою беруть участь у формуванні вокального голосу.

Практичні: формування навичок ансамблевого співу; використання вокальних вправ на різні види звуковедення; робота над чистотою інтонування ансамблевої партії, робота над строем, унісоном; розучування ансамблевої партії з метою набуття елементарних вокальних навичок; розучування твору гамофонно-гармонічного складу; удосконалення роботи над диханням, атакою звуку.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати : базові терміни та поняття ансамблевого співу, музичної грамоти і сольфеджіо; музичні жанри і форми; правила гігієни та охорони голосу; особливості постави співака; □ засоби вокально-ансамблевого виконавства, які застосовуються для створення музичного образу.

вміти: володіти навичками ансамблевого співу; вільно володіти усіма видами дихання, технікою співу; користуватися динамічними і тембральними можливостями голосу; виконувати твори у супроводі та а-capella; вміти самостійно проаналізувати вокальний твір, керуючись художнім смаком та відчуттям стилю.